

Internationaal en Europees Strafrecht 2011-2012

College 11, week 48

Onderwerp: Executieoverdracht

Vreemde vonnissen (zijnde vonnissen in een ander land geweest) kunnen in beginsel niet zomaar ten uitvoer worden gelegd, maar vaak is een rechtshulpverdrag nodig voor executieoverdracht. Er zijn dan ook veel verdragen op dit gebied, zoals:

- Europees verdrag inzake de internationale geldigheid van strafvonnissen (EVIGS)
- EG-EVIGS
- Verdrag inzake de overbrenging van gevangene personen (VOGP) en het protocol daarbij
- De artikelen 68 en 69 Overeenkomst ter uitvoering van het akkoord van Schengen (SUO)
- En de verschillende verdragen met specifieke landen

De leidende beginselen bij executieoverdracht zijn (i) een goede rechtsbedeling, (ii) het *lex mitior*-beginsel inhoudende dat een straf niet zwaarder mag worden door de overdracht en (iii) de tenuitvoerlegging vindt plaats op basis van het recht van de overnemende staat.

Nederland wil bij uitlevering en overlevering altijd een terugkeergarantie. Met andere woorden: Nederland wil de garantie dat de Staat die veroordeelt vervolgens de executie over zal dragen.

Er zijn twee manieren van executieovername:

- a- Voortgezette tenuitvoerlegging, zonder omzetting
- b- Exequatur tenuitvoerlegging; de tenuitvoerlegging wordt omgezet in een eigen (nationale) sanctie.

Het EVIGS gaat uit van omzetting, zoals omschreven onder b (artikel 44 EVIGS). Het VOGP gebruikt beide mogelijkheden (artikelen 10 en 11 VOGP). Het EU-verdragen heeft gekozen voor voortgezette tenuitvoerlegging, zoals omschreven onder a.

VOGP

Het VOGP is moderner en simpeler dan het EVIGS en daardoor ook succesvoller gebleken. Het verdrag is gebaseerd op consensus, zowel tussen beide staten als de veroordeelde. De veroordeelde moet daarom worden voorgelicht over de mogelijkheden (artikel 2 VOGP).

Ook artikel 3 VOGP is van belang. Hierin staan de verschillende voorwaarden voor de executieoverdracht.

Tot slot is ook het protocol van belang. Dit protocol omvat een uitbreiding van het verdrag met betrekking tot de situatie dat de veroordeelde naar zijn eigen land is teruggekeerd of gevluht, dan wel daarheen zal worden uitgezet. In dergelijke gevallen is instemming van de veroordeelde niet vereist.

In lid 1 sub a van artikel 3 VOGP (bladzijde 107 van de AA-bundel) wordt gesproken over 'Nationals'. Hieronder vallen ook degenen die op basis van de wet met Nederlanders zijn gelijkgesteld en degenen die hier woonachtig zijn. Als extra voorwaarde voor de laatstgenoemden geldt nog wel dat zij hun verblijfsvergunning niet mogen verliezen als gevolg van de overgenomen sanctie.

Zie voor het begrip 'National' ook de verklaring van Nederland bij artikel 6 van het Europees Uitleveringsverdrag (bladzijde 3 van de AA-bundel), artikel 4 lid 2 van de Uitleveringswet en artikel 6 lid 5 van de Overleveringswet.

Zoals aangegeven hanteert het VOGP het keuzemodel voor tenuitvoerlegging (artikelen 9, 10 en 11). Er kan dus zowel gekozen worden voor voortgezette tenuitvoerlegging als voor omzetting (exequatur tenuitvoerlegging).

Ook de Wet overbrenging tenuitvoerlegging Strafvonnissen (WOTS) gaat uit van beide mogelijkheden.

Exequaturmogelijkheid

De exequaturmogelijkheid is geregeld in artikel 18 en volgende van de WOTS. In het bijzonder is artikel 31 WOTS hier van belang. Het is belangrijk dat je voor het tentamen de verschillende artikelen hebt gelezen en begrijpt.

Uit een uitspraak van de Hoge Raad volgt hoe artikel 31 WOTS uitgelegd moet worden, namelijk zo:

(a) dat de exequaturrechter bij het opleggen van de straf of maatregel welke op het overeenkomstige feit naar Nederlands recht is gesteld, de in het buitenland opgelegde sanctie, zonder de duur of omvang daarvan te overschrijden, in beginsel dient te vervangen door een straf of maatregel die naar Nederlandse maatstaven en opvattingen geacht wordt te beantwoorden aan de ernst van het feit, de omstandigheden waaronder het is gepleegd en de persoon van de dader, zij het dat de rechter bij die vervanging tevens rekening dient te houden met internationale gevoeligheden, en (b) dat hij in voorkomend geval onder de bijzondere redenen die de straf hebben bepaald, dient te vermelden waarom hij tot een lagere strafoplegging is gekomen.

Voortgezette tenuitvoerlegging

De tweede variant, voortgezette tenuitvoerlegging, is geregeld in artikel 43 van de WOTS. Een voortgezette tenuitvoerlegging kan alleen plaatsvinden met instemming van de veroordeelde (zie lid 2).

Een voorwaarde voor de WOTS is dat er een verdrag moet bestaan (artikel 2 WOTS); voor overname is een verdragsbasis vereist.

NB: voor het tentamen mag je de verdragen EVIGS, EG-EVIGS, E-VVVI en artikel 68 en 69 van de SUO terzijde laten. Je dient WEL je weg te kunnen vinden in: het VOGP, het Protocol bij het VOGP, de 'bilateraaltes' in de AA-bundel (deze vier bilateraaltes zijn inmiddels in werking getreden), het Kaderbesluit 2008 (deze staat op nestor en mag mee naar het tentamen) juncto KEAB 2002 en de WOTS. Daarnaast moet je ook datgene weten wat over deze bronnen op college en in het boek is behandeld.